

Анотація навчальної дисципліни

Основи підприємництва і агробізнесу

1. **Викладач:** *Сліпушко О.О., викладач вищої категорії*
2. **Відділення:** *агроінженерії*
3. **Циклова комісія:** *агроінженерних дисциплін*
4. **Освітній (освітньо-професійний ступінь):** *фаховий молодший бакалавр*
5. **Освітньо-професійна програма:** *Агрономія*

Опис навчальної дисципліни

6.1. Кількість кредитів ЄКТС: 3

6.2. Загальна кількість годин: 90, в т. ч.

- аудиторних: 48
- екзамен: 30
- самостійних: 12

6.3. Курс, семестр: *курс IV, семестр VII*

6.4. Форма підсумкового контролю: *екзамен*

Мета навчальної дисципліни: *отримання теоретичних знань і набуття практичних навичок з питань економічної основи підприємництва та агробізнесу, правових засад підприємництва, організаційних основ і форм підприємництва, фінансового обслуговування підприємств бізнесу тощо.*

6.5. Інтегральна компетентність: *здатність особи розв'язувати типові спеціалізовані задачі агрономії або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів аграрної науки та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.*

6.6. Загальні компетентності:

ЗК 3. *Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.*

ЗК 5. *Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.*

ЗК 6. *Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.*

ЗК 7. *Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.*

ЗК 8. *Здатність працювати в команді.*

Спеціальні компетентності:

СК 1. *Здатність розв'язувати основні типи задач професійній діяльності.*

СК 9. *Прагнення до збереження навколишнього середовища..*

СК 11. *Здатність прогнозувати можливості реалізації сільськогосподарської продукції в умовах існуючого ринкового середовища.*

Програмні результати:

РН 2. *Вільно спілкуватися державною мовою усно і письмово, у тому числі з професійних питань.*

РН 6. *Виявляти та вирішувати виробничі проблеми з урахуванням зональних умов, а також технологічних, правових, економічних, екологічних та етичних аспектів.*

РН 10. *Визначати вартісну оцінку основних виробничих ресурсів господарства.*

РН 15. *Планувати, аналізувати, контролювати й оцінювати власну роботу та роботу інших осіб у сфері агрономії та сільськогосподарського виробництва.*

РН 17. *Вміти працювати самостійно і в команді, нести професійну відповідальність за результати роботи, дотримуватися норм та стандартів професійної етики для досягнення спільної мети.*

Перелік тем навчальної дисципліни:

Тема 1. Вступ. Соціально-економічні основи підприємництва та агробізнесу

Природа підприємницької діяльності. Поняття і роль підприємництва та агробізнесу в

умовах ринкової економіки. Суб'єкти підприємництва та агробізнесу.

Праця і підприємництво. Система вільного підприємництва. Економічна свобода як складова системи підприємництва. Менеджер і підприємець.

Предмет, метод і завдання навчальної дисципліни “Основи підприємництва та агробізнесу”, зв'язок з іншими дисциплінами.

Тема 2. Економічні та правові засади підприємництва

Правовий статус підприємця, його місце і роль в організації (підприємстві). Принципи підприємницької діяльності. Суб'єкти підприємницької діяльності. Права, обов'язки та відповідальність суб'єктів підприємництва. Діяльність іноземних підприємців в Україні. Гарантії прав підприємців. Законодавчі та нормативні акти, які регулюють підприємницьку діяльність. Економічне забезпечення підприємницької діяльності.

Тема 3. Організаційні основи підприємництва

Формування підприємницького середовища в аграрній сфері економіки. Умови здійснення підприємництва. Функції підприємництва.

Підприємницька ідея: механізм генерування. Логіка підприємницької діяльності. Мотиваційна модель підприємництва. Основні чинники мотивації до підприємництва. Формування ефективної мотивації праці. Етапи та складові підприємницької діяльності. Організаційно-підготовчі заходи та підготовка до реєстрації. Установчі документи. Державна реєстрація суб'єктів підприємництва. Припинення діяльності підприємств. Банкрутство суб'єкта підприємницької діяльності. Правове припинення підприємницької діяльності.

Тема 4. Організаційні форми підприємництва

Основні види підприємницької діяльності. Класифікація форм підприємництва. Види підприємств. Організаційно-економічна структура підприємств.

Особливості розвитку малого підприємництва в Україні і за кордоном. Складні форми підприємницької діяльності. Організаційні форми міжнародного співробітництва. Бізнес-асоціації. Основні форми підприємництва і бізнесу в сфері аграрного ринку.

Тема 5. Фінансове обслуговування і забезпечення функціонування підприємств бізнесу

Сутність фінансів суб'єктів підприємницької діяльності. Організація фінансової діяльності підприємства. Кредити та конкурентоспроможність підприємства. Функції кредиту. Види кредитних відносин. Форми небанківського кредитування, їх характеристика. Особливості кредитування в аграрному бізнесі. Лізинг і факторинг.

Сутність податкової системи та принципи її побудови. Види податків і джерела їх сплати. Елементи податкової системи.

Тема 6. Страхування підприємств АПК

Поняття невизначеності та ризику. Чинники, що визначають ступінь ризику. Сутність і зміст ризиків у підприємницькій діяльності. Класифікація ризиків, їх поняття. Ризик у підприємстві та необхідність його страхування. Види підприємницьких ризиків та методи їх оцінювання. Управління економічними ризиками. Механізм зменшення основних економічних ризиків.

Економічна необхідність, сутність і функції страхування. Суб'єкти страхових відносин. Галузі страхування. Страхування основних та оборотних фондів. Об'єкти та умови страхування.

Співстрахування та перестрахування: зміст і функції. Запобіжні заходи, способи нейтралізації та мінімізації негативних наслідків можливих ризиків.

Тема 7. Особисті якості підприємця та культура бізнесу

Особисті та суспільні інтереси в підприємницькій діяльності. Зіставлення обраної спеціальності з особистими якостями та здібностями. Освіта та професійна підготовка. Отримання бажаної професії. Якості, потрібні підприємцю. Основні риси підприємця.

Підприємницька таємниця. Захист секретів фірми. Етичні та правові критерії підприємництва. Етичні норми фірми. Відносини зі споживачами, співробітниками та конкурентами. Культура підприємництва та діловий етикет. Вимоги до одягу. Етикет

телефонного та електронного спілкування, службового та ділового листування. Проведення переговорів та укладання угод.

Тема 8. Економічна ефективність і бізнес-планування в підприємстві

Критерій, методи і показники ефективності. Показники витрат і ресурсів. Методи визначення загальних показників економічної ефективності бізнесу на селі. Оцінювання фінансового стану сільськогосподарського підприємства.

Планування успіху підприємницької діяльності. Бізнес-аналіз – основна передумова планування в підприємстві. Сутність, завдання та основне призначення бізнес-плану. Функції, мета, зміст і структура бізнес-плану.